

Společnost
pro vědy a umění

Spoločnosť
pre vedy a umenia

Zprávy SVU

Ročník 13. číslo 10
prosinec 1971

Czechoslovak Society of Arts and Sciences in America, Inc. 381 Park Ave. South, New York, N. Y. 10016

Redakční rada: Vratislav Bušek; V. E. Andic, Hanuš Lexa, Jiří Skvor, Rudolf Sturm

Do nového roku 1972 všem členům SVU přeje mnoho štěstí a zdraví redakce Zpráv SVU.

SVU je tak trochu podobná organizaci Spojených Národů. Je taková, jací jsou její členové. Také Zprávy SVU jsou takové, jací jsou členové SVU. Jen málo členů SVU posílá redakci zprávy o své činnosti a nebýt členů redakce a žurnalistické sekce, Zprávy by asi přestaly vycházet pro nedostatek materiálu. Někteří členové SVU si myslí, že by tím nevznikla žádná škoda. Nijak význam Zpráv SVU nepřeceňují. Spokojují se s místem Popelky, vedle čtvrtletníku Proměn. Je ale zajímavé, že se opětně ozývají hlasy, že by měl vycházet anglický Bulletin SVU, který by informoval "cizinu" o činnosti SVU a patrně především by tu i tam přispěl ke kreditu některých členů SVU, v očích jejich akademických vrchností. Zprávy SVU však nechťejí a nemohou být jen orgánem pouze jedné kategorie našich členů, a zvláště ne jenom našich amerických členů. Problem SVU a tím i problém Zpráv SVU je v tom, že SVU je opravdu organizační světovou, ve které se stýkají problémy americké a neamerické, zvláště evropské, že máme své organizační problémy centralismu a decentralismu, že máme problémy různých vln generačních a emigračních a hlavně problem pracovníků, kterých je málo a práce nad hlavu. A běda, když některý funkcionář "se složí", nebo když má chuť "s tím seknout" a nenajde do opravdy nikoho, kdo to po něm vzal.

Podepsaný redaktor má netajenou naději, že vzrůstající žurnalistická sekce co nejdříve najde někoho, kdo by to po něm převzal.

Vzpomínám si na nebožtíka profesora K. Kadlece, který jednou v profesorském sboru právnické fakulty Karlovy University ponuře prohlásil: "Nejhorší je, pánové, že si jeden druhého nevážíme." Profesor dr. Oltakar Sommer na to ocitoval nějakého básníka, který řekl: "admirez vous les uns les autres."

Odpusťte, že na sklonku roku 1971 jsem poněkud sentimentální. Úděl redaktora není však vždy jenom závidění nehodný. V roce právě uplynulém jsem si opravdu pochutnal na cukrátku, které mi poslal náš básník Alcantara:

Vážený pane redaktore, poslední věta úvodníku "Proč nehlasují" (Zprávy SVU č. 7. t.r.) (Je tu snad jiné řešení možné, ptá se zvědavý redaktor?) má podle básníka znít: "Je tu snad jiné řešení možné, ptá zvědavý se redaktor? Kdo snáší ta pěkná červená vajíčka, ptá zvědavé se děčko? To bude jistě nějaký Čech, ten snáší všechno." - Jan Neruda.

Tož, redaktor je Čech, ten snáší všechno.

V. Bušek

DR. VRATISLAV TRČKA

1888-1971

V sobotu, 20. 11. zemřel ve věku 83 roků Dr. Vratislav Trčka. Původem ze starobylého českého rodu - ve své trilogii o Wallensteinovi uvádí německý dramatik Friedrich Schiller jeho předky pod jménem "Terczka" - byl Dr. Trčka aristokrat jak zjevem, tak i charakterem a vzděláním. Tyto kvality ho předurčovaly pro diplomatickou službu. Po vzniku První republiky byl dr. Trčka tajemníkem prezidenta T. G. Masaryka. Později byl jmenován velvyslancem v Teheranu, kde pomohl navázat tehdejší Škodovým závodům tak vynikající obchodní kontakty, že na naléhání jejich tehdejšího obchodního ředitele, ing. Antonína Frieda, přijal postavení reprezentanta Škodových závodů pro Střední a Dálný východ. Později se vrátil do diplomatické služby a byl velvyslancem v Columbií a Ecuadoru. Po obsazení Československa nacisty vzdal se dr. Trčka svých funkcí a přijal místo u firmy Hydropress, jejíž majitel pan Levy, byl čs. původu. Ve věku 70 let odešel do výslužby, ale nezahálel. Stal se zástupcem organizace American Fund for Czechoslovak Refugees pro Rakousko a žil několik let ve Vídni. Sláb a nemocen vrátil se do New Yorku, kde žil v Andrew Friedman Home pro zasloužilé intelektuály v poměrně osamělé, navštěvován jen několika nejbližšími přáteli. Ale každý kdo ho znal bude jistě dlouho vzpomínat jeho osobního kouzla, jeho ryzosti a ušlechtilosti. Jst.

DR. JOSEF ČERNÝ

1885-1971

Dne 7. prosince 1971 umřel v New Yorku "cordatus Bohemus", dr. Josef Černý, člen SVU, narozený 28. února 1885 v Nepolísích, v Čechách.

Dr. Josef Černý byl od r. 1918 členem předválečné sněmovny ČSR, v roce 1934, ministrem vnitra. V exilu byl posledním žijícím ministrem předválečné Masarykovy Republiky. Byl to člověk ušlechtilý, který prošel Hitlerovou okupací Československa, nikdy nepochyboval o konečném pádu Hitlerovy říše a tuto svou víru nepřestával kolem sebe šířit. Podporoval hmotně rodiny vězněných a popravených.

Po pádu Hitlerovy říše byl persekvován komunisty, uvězněn a souzen: Našlo se však dosti slušných Čechů, kteří dosvědčili soudu, že dr. Jan Černý byl velký patriot a soud ho osvobodil.

Dr. Josef Černý byl od mládí členem agrární strany, byl její ozdobou. Po komunistickém převratu odešel do exilu, se svou chotí, Helenou, dcerou vůdce agrární strany československé, Antonína Švehly. Josef Černý byl vůdcem v exilu, obnovené strany agrární, viceprezidentem mezinárodní selské unie, členem Výboru Svobodného Československa, členem čl. delegace do Assembly of Captive European Nations a členem SVU. Češi v exilu ztratili velkého muže. (V.B.-RBS)

Zemřel Frank Frištenský (1869-20.11. 1971), bývalý deputy commissioner celé newyorské policie od r. 1951. Frank

Zprávy SVU (CSASA News - Date of issue: December, 1971. Issued monthly except during July and August - Volume 13, Number 10 - Publisher: Czechoslovak Society of Arts and Sciences in America, Inc. - Known office of publication: Room 1121, 381 Park Avenue South, New York, N. Y. 10016 - Tel.: (212) 686-4220 - Annual subscription price: non-members CSASA: \$3.00; members CSASA: \$1.50 paid as part of dues - 2nd class postage paid at New York N. Y.

Frištenský se vypracoval na jedno z nejvyšších míst v New Yorku svou usilovnou prací od píky, od roku 1912, kdy začal jako jednoduchý patrolman. Krajané, pochodující na Český den ulicemi New Yorku, procházejí ulicemi, které určil policejní inspektor Frank Frištenský; Frank Frištenský osobně bděl nad presidentem Edvardem Benešem v květnu 1943 a osobně vzal pod ochranu sovětskou defektorku Kosenkinu, když utekla z budovy sovětské delegace z N. Y., nepodlehnuv rozčileným protestům sovětských úředů. Gustav Frištenský, světový champion v řecko-římském zápase, byl jeho bratranec. Za manželku měl F. F. Edith Swinsberskou, grad. z Hunter College, dceru baňalioničefa newyorského sboru hasičů. Newyorská krajanská obec a česká větev krajanská vůbec ztrácí smrtí Franka Frištenského mimořádnou osobnost, kterou se právem mohla chlubit.

MÍSTNÍ SKUPINY SVU

Nová místní skupina SVU v Kanadě, byla založena v Batawě (Ontario) dne 28. listopadu 1971. Jejím předsedou byl zvolen pan Antonín Cokota, tajemníkem Ing. Lad. Šuler, pokladníkem Ing. Karel Poláček. Ustavující schůzi byl předložen návrh na vypracování programu pro rok 1971, z něhož byla přijata série studijních přednášek s následujícími tematy: "Jaký druh výchovy v poslední třetině XX. století". - "Postavení rodinného lékaře v kanadské medicíně". - "Chemická revoluce v současném světě". "Množnosti aplikace psychologických výzkumů v průmyslu". - "Theorie a praxe demokratické vlády v Kanadě". "Současná technologie dálkových komunikací".

Dne 23. listopadu t.r. byla pořádána místní skupinou v Clevelandu exkurze do NASA Lewis Research Center. Tato exkurze byla organizována předsedou SVU panem Stanley J. Maršíkem, který je členem štábu NASA a pracuje ve

výzkumu účinků radioaktivního záření.

76 účastníků exkurze navštívilo několik laboratoří. V každé laboratoři p. S. Maršík podal vysvětlení o činnosti jednotlivého oddělení. Účastníci také zhlédli krátký film a ke konci exkurze výstavu různých typů raket, družic, kozmických oděvů a pod.

Této exkurzi předcházela přednáška na téma: "Význam výzkumu NASA", kterou přednesl p. S. Maršík na poslední členské schůzi SVU, na které obeznámil přítomné s významem a důležitostí tohoto ústavu nejen pro kozmické lety, ale i pro letectví a mnoho jiných průmyslových odvětví. Tato přednáška byla velmi dobrým úvodem k exkurzi.

Místní skupina v New Yorku konala v pátek, 10. prosince přednášku dr. J. W. Brügela z Londýna o uznání vlády Československa za druhé světové války, podle deklasifikovaných dokumentů anglických a amerických. Dr. Brügel chystá na rok 1972 knihu na toto téma, asi 700 str. Po přednášce byla živá debata částečně se dotýkající odsunu sudetských Němců resp. postoje Čechů k Němcům na ukrutnostech nacistických okupantů se neprovinivších.

V neděli dne 12. prosince byly promítány v Bohemian Hall and Park filmy z Československa, manžely Kozákovými dovezené.

Z ČINNOSTI SVU

PŘÍPRAVA SJEZDU SVU ROKU 1972

Rudolf Šturm byl pověřen programovým referentem VI. sjezdu SVU inž. dr. Hornou, aby zorganizoval sekci "Autoři čtou ze svých nových prací". Prosíme české a slovenské spisovatele, kteří se chtějí na tomto programu podílet, aby dopsali přímo prof. Šturmovi na Skidmore College, Saratoga Springs, N. Y. 12866, U.S.A. Sjezd SVU se koná ve Washingtonu 10.-12. listopadu 1972.

Kancelář SVU má stále ještě značný sklad publikací na prodej, jak starších (Hostovský: Tři noci; Vaněk, Kniha povídek; Machotka, Povídky exulantovy a j.) tak i z poslední doby (Lokay, Čsl. legie v Itálii; Petr Den, O kocourovci bez bot; JAK, Diogenes the Cynic; Ivan Jelínek, Sochy; Roman Jakobson, Studies in Verbal Art (Slovesné umění a umělecké slovo), transkript Horgen-ské konference a j.).

Na banketě na oslavu 50. výročí založení **Ukrajinské svobodné university**, který se konal dne 23. října 1971 v New Yorku, zastupovali SVU bývalý rektor Komenského university v Bratislavě, prof. Dr. Vratislav Bušek, a generální tajemník SVU Dr. Hanuš Lexa, který doručil na tuto oslavu pozdravný přípis prof. dra. Josefa Kratochvila, profesora na Ukrajinské svobodné universitě v Mnichově a profesora Stuttgartské university. USU má dosud ve své pečeti označení "Pragensis", byla založena před padesáti lety v Praze.

ČLENOVÉ SVU:

Dr. Alexej Bořkovec, vedoucí výzkumného oddělení amerického ministerstva zemědělství v Beltsville, Maryland, předsedal v březnu 1971 sekci biologické ochrany na mezinárodním kongresu o chemii pesticidů v Tel-Aviv, Izrael. V červnu 1971 ho vyslalo americké ministerstvo zahraničí na měsíční cestu do Ecuadoru jako poradce při sestavování nového ecuadorského zákona o užívání a prodeji pesticidních prostředků. Dr. Bořkovec, který absolvoval pražskou vysokou školu chemicko-technologického inženýrství v roce 1949, pracuje již deset let na revoluční metodě hubení škůdců pomocí chemosterilantů, t.j. chemických látek, které zamezují po-
hlavnímu rozmnožování zvířat.

Malíř Zdeněk Budinský, člen SVU, se zúčastnil v říjnu 1971 osmi obrazy vý-

stavy československých uměleckých prací a sbírek v městě Carnay ve Francii. Před tím vystavoval na výstavě "Europas Fenster nach Osten" v Bad Homburg v Německu a v Komenského museu v Naardenu.

Prof. Vratislav Bušek, člen předsednictva SVU, a jeho manželka paní **Iča Bušková**, získali v listopadu 1971 v soutěži N. Y. Color Slide Club v kategorii B: Award a dvě honorable mentions.

Prof. Milič Čapek, člen SVU, má v ruce 1971-72 "Sabbatical leave" na Boston university. Za poslední dvě léta publikoval. "The Main Difficulties of the Identity Theory." *Scientia*, vol. CIV CIV (1969), pp. 388-403 (Milano, Italy). "Bergson's Theory of Matter and Modern Physics." In: **Bergson and the Evolution of Physics**, ed. by Peter A. Gunter, Univ. of Tennessee Press, 1969, pp. 297-330. "Professor Blanshard on Kierkegaard." **The Modern Schoolman**, Nov. 1970. "The Fiction of Instantants," *Studium Generale*, vol. 24 (1971), pp. 31-43. **Bergson and Modern Physics** Reidel, Dordrecht (Holland), 1971, 413 stran.

Dr. Otomar Hájek, profesor matematiky na Case Western Reserve University v Clevelandě, člen SVU, publikoval práce: "Parallelizability Revisited" v Proceedings of the American Mathematical Society, "Representation of Dynamical Systems" v Funkcialy Ekvacioj, "Compactness and Asymptotic Stability" v Mathematical System Theory, "Absolute Stability of Non-Compact Sets" v Journal of Differential Equations, "Geometric Theory of Time-Optimal Control" v SIAM Journal on Control. Dále byl spoluredaktorem sborníku "Global Differentiable Dynamics", který vyšel v nakladatelství Springer. Na McMaster University (Hamilton, Ont.) měl přednášku "The Shape of Things to Come." Na University of Kentucky (Lexington)

přednášku "Prolongations in Topological Dynamics". Na University of Maryland (Baltimore) přednášku "Control Theory and Pursuit Games".

Roman Jakobson, čestný člen SVU, má v knize Slawisch-deutsche Wechselbeziehungen in Sprache, Literatur und Kultur (Berlin, Deutsche Akad. der Wissenschaften) kapitola "Dublety typu sočkle/sčel v pokazanijach T. Fenne".

Na Stanford University (Kalif., USA) se konala 2.-4. prosince konference o literatuře a politice SSSR a východní Evropy. Na programu byli také členové SVU Petr Demetz, Jiří Gibian a Josef Škvorecký. — Rudolf Šturm, místopředseda SVU, byl znovuzvolen členem celoamerického výkonného výboru America Professors for Peace in the MiddleEast na rok 1971-72. J.Č.

Členové SVU se seznámili na 5. sjezdu SVU v New Yorku v listopadu 1970 s paní Gertou Kallikovou, přímou potomkyní J. A. Komenského. Obdrželi jsme nyní zprávu, že se manželé Ferdinand a Gerta Kallikovi zúčastnili s velikým úspěchem několika soutěží v Glendale, v Kalifornii. Na All City Art Show, Glendale Civic Centre, Ferdinand Kallik získal první cenu za obraz "Autumn" a Gerta Kalliková první cenu za "Arteraft". O týden později se Ferdinand Kallik, člen SVU, zúčastnil další soutěže v Glendale a získal v kategorii krajín tři ceny (první, druhou a "Honorable Mention"). Gratulujeme.

Wenceslas Portas: The Universal Revolution of the Atomic Age. Commemorating the 300th Anniversary of the Death of John Amos Comenius, "Great Teacher of Nations". Vydalo nakladatelství Exposition Press Inc., New York, 1971, str. 193, cena \$ 7.00. Rudolf Krempel, pišící pod pseudonymem Wenceslas Portas, působí nyní v Connecticutu jako učitel na vyšší střední škole. Členové českých a sloven-

ských organizací a spolků ve svobodném světě mohou obdržet tuto knihu za \$ 5.00 (a 25 centů poštovního) při placení na adrese: OMEGA Society, 1562 Broad Street, Hartford, Conn. Hartford, Conn. 06106, USA.

Arch. Jan Svoboda, člen SVU, získal v říjnu 1971 certifikát arch. licence pro celou Ameriku (National Council of Architectural Registration Boards). Blahopřejeme.

ZÁZNAMY

Helena Profousová, dcera dra. Jaroslava Profouse, člena SVU a předsedy školní rady České školy v New Yorku, získala v prosinci 1971 vědeckou cenu 1971 "Junior Academy" New Yorkské akademie věd za vědeckou práci "The Effects of Vitamin A Upon the Development of the Chicken Embryo". Gratulujeme.

Volné místo pro historika. Marylandská universita hledá historika se specializací na dějiny národního hospodářství východní a střední Evropy. Zájemci se mají obrátit (se žádostí a kurikulem v anglické řeči) na profesora Kent-a, Department of History, University of Maryland, s odvoláním se na jeho dotaz zasláný prof. Donaldu Rohrovi, Brown University (Providence).

Karel Ančerl diriguje New Yorkskou filharmonii. Karel Ančerl, dřívější šéf České filharmonie a nyní dirigent Torontské symfonie, diriguje New Yorkskou filharmonii na několika koncertech od 29. prosince 1971 do 11. ledna 1972. Solistkou koncertů filharmonie ve dnech 30. a 31. prosince a dne 3. ledna je torontská virtuoska na varhany Dagmar Ledlová-Kopecká, členka SVU, která zahraje barokní skladby českých skladatelů. V úterý, dne 11. ledna Ančerl diriguje koncert Filharmonie, jehož solistou bude slavný americký klavírní virtuos Artur Rubinstein.

Korespondenční kursy češtiny na Texaské univerzitě. Texaská univerzita v Austinu je snad jedinou americkou univerzitou, jež mezi své kursy dálkového studia (correspondence courses) zařadila také kurs češtiny pro začátečnický.

Případní zájemci nechť se obrátí na **Correspondence Study Section, Division of Extension, The University of Texas, Austin, Texas 78712.**

Český filmař **Miloš Forman** přednášel v prosinci 1961 v New Yorkské YM-YWHA o své filmové kariéře v Československu a v Americe a předváděl úryvek svého amerického filmu "Taking Off".

Nový zájem o **Bedřicha Smetanu**: Hudební škola Manhattan School of Music v New Yorku, jejímž presidentem je pražák Jiří Schick z Metropolitan opery, provedla v prosinci 1971 po prvé anglický překlad opery "Hubička". Prosincový program New York Philharmonic upozorňuje na biografii Bedřicha Smetany, kterou vydalo v New Yorku nakladatelství Praeger (v Anglii zároveň nakladatelství Gerald Duckworth and Co. Ltd., Londýn), a to knihu "Smetana" Briana Large-ho z hudebního oddělení BBC. Cena \$16.50. Autor upozorňuje, jak málo ze skladeb Smetanových je známo hudební veřejnosti mimo Československo. Autor se dovolává řady dopisů, deníků a jiných dokladů ze Smetanova musea v Praze; uvádí také chronologický seznam Smetanových děl, obsahy jeho oper a výběr z bibliografie.

Čs. dokumenty do Sovětského Svazu. Podle zprávy londýnských "Times" jsou do SSSR z Československa posílány bedny dokumentů, týkající se našich dějin a některých osobností. K některým dokumentům prý ani historikové neměli přístup. Velký počet dokumentů se týká obou našich odbojů, dále mezi ně patří soukromá knihovna Presidenta-Osvoboditele T. G. Masaryka a soukromý archiv presidenta Be-

neše. Naposledy byly tyto dokumenty uskladněny v Lobkovicově paláci.

Z nových publikací. V posledním čísle Oxford Slavonic Papers (New Series, Vol. 3) má R.R. Milner-Guland studii "Some Czech Lexical Elements in the Formation of the Upper Sorbian Literary Language" a Gerald Stone článek "Bohemia, the Emperor, and the Porte, 1550-1600". — Ve White Plains, N. Y., vyšlo první číslo International Journal of Sociology (International Arts and Sciences Press). Členy redakční rady jsou také členové SVU Josef S. Rouček a Jan F. Tršiška. — Herman Schmidt je autorem knihy Hus and Hussitism in der tschechischen Literatur des XIX. und XX. Jahrhundert (München, Otto Sagner Verlag). — U Praegera v New Yorku vyšla publikace Johanna Bauera: Kafka and Prague, v grafické úpravě Jaroslava Schneidra. (Vzpomínáme přitom podobné knihy z pera Pavla Eisnera "Franz Kafka and Prague", kterou vydal Julius Firt v new-yorských Griffin Books v roce 1950.) — Toward a New Central Europe; a Symposium on the Problems of the Danubian Nations se jmenuje sbírka studií, kterou redigoval Francis S. Wagner pro naklad. Danubian Press, Astor Park, Florida. — Z Berlína přichází kniha Texas studies in bilingualism; Spanish, Czech, etc. Redigoval ji Glen G. Gilbert a vydal naklad. Walter de Gruyter.

Mezinárodní organizácia rozhlasových pracovníkov, International Broadcasters Society so sídlom v Bussum, Holandsko, pripravila seminárny rozhlasový cyklus pod názvom "Broadcasting Media - Major Offensive of the Czechoslovak Resistance Movement in 1968". Cyklus bude odvysílaný na sieti 5 predných západoeurópskych rozhlasových okruhov v januári 1972. Najväčší podiel na uskutočnení tejto série prednášok treba pričítať hlavnému spoluautoru, ktorým je terajší generálny tajomník IBS, **Dr. S. Picha**, do augusta 68 známý pražský vedecký rozhlasový publicista,

teraz usídlený v Kanáde, člen SVU. Je velikým úspechom člsl. rozhlasovej publicistiky, že Českoslovaik pôsobí vo vrcholnej funkcii IBS, lebo dosial len málo člsl. rozhlasových pracovníkov vo slobodnom svete bolo poctených zvolením za členov IBS. Táto spoločnosť je prísne výberová, akýsi analóg PEN-klubov v rozhlasovej publicistike.

K.V.B.

Ještě srpen 1968. Vyšly další tři knihy zabývající se sovětskou invazí ČSSR a událostmi, jež jí předcházely. Dušan Hamšík vydal v březnu 1969 v Čs. spisovatelé knihu *Spisovatelé a moc, věnovanou IV. sjezdu Svazu čs. spisovatelů a vývoji, vedoucímu k invazi*. Publikace byla za několik dní stažena z oběhu. Nyní vyšla v překladu D. Orpingtona u londýnského Hutchinsona a new-yorského Random House a současně jako Vintage Paperback s titulem *Writers against rulers (208 str.)* — Barbara Wolfe Jancar je autorkou knihy *Czechoslovakia and the Absolute Monopoly of Power; a Study of Political Power in a Communist System (331 str.)* Vydal ji Praeger v New Yorku. Dr. Jancar, býv. docentka politických věd na Skidmore College, působí nyní jako ředitelka International Science Exchange. — Postojí českých a slovenských lidí ve dnech invaze je věnována větší část knihy *Small National Survival; Political Defense in Unequal Conflicts (Jericho, N. Y., Exposition Press)*. Napsal ji V. V. Šveics.

Naučný slovník o nás. New-yorské nakladatelství Frederick Ungar vydalo v listopadu třetí díl *Encyclopedia of World Literature in the 20th Century*, písmena O-Z. Našich věcí se zde týkají tato hesla (v závorce jméno autora): Ivan Olbracht (Johanna Wolf), Marie Pujmanová (Helena Kosek), F. X. Šalda (René Wellek), *Slovak Literature* (Rudolf Šturm), Vladislav Vančura (Heinrich Kunstmann), Jaroslav Vrchlický (anon.) a Jiří Wolkner (Bohuslava R. Bradbrook). Jen na okraj konstatu-

jeme, že se encyklopedie ochudila na příklad o Jaroslava Seiferta a Josefa Škvoreckého a na slovenské straně o Dominika Tatařku a Milo Urbana, abychom uvedli jen ty nejviditelnější mezery. J. Č.

Reformen und Dogmen in Osteuropa. Herausgegeben von Alfred Domes. Verlag: Wissenschaft und Politik, Köln a.R. 270str.

Je tu shrnutto 23 příspěvků koncisejších a velmi zajímavých, jejichž četbu vřele doporučujeme. Sbirka začíná článkem Eugena Lemberga, *Ende der Reformen im Kommunismus?* který, jak ani jinak být nemůže, v první větě začíná připomínkou sovětské invaze do Československa 21. srpna 1968. Tematika československého nezdařeného pokusu o reformu komunismu prolíná vlastně celou sbírku. Nemůžeme na místě nám vymezeném jít do podrobností, ač bychom chtěli. Nemůžeme však bez poznámky pominout příspěvek **Franz Peter Künzela**, člena SVU a našeho dobrého přítele, *“Reformzwang und Reformdrang der ČSSR Schriftsteller”*. Je to, jak obvykle, příspěvek dobře informovaný, problematiku vyčerpávající. Nebojím se říci, že ve snaze po úplnosti je autor nebezpečně blízko výtce, že jeho práce je spíše literární filatelie než kvalitativním rozbohem jednotlivých literárních projevů v ČSSR let minulých.

Co bych však zvláště vytýknul F. P. Künzelovi je, že (str. 139) vyčítá zakladateli ČSR T. G. Masarykovi, že “ji zatížil: Českoslovaikismem.” Toto je cliché, kterého by se F. P. Künzel měl vyvarovat. V Proměnách roč. 8. sv. 4, jsme podobnou nehoráznost a nepoučenost vytýkli (na str. 104-105) mladistvému W. Shawcrossovi. Českoslovaikismus byl základem Československé republiky 28. a 30. října 1918 všeobecně přijatým. T. G. Masaryk jím ČSR nezatížil. Je pravda, že velmi brzo tento úhejný kámen člsl. Republiky začal být se strany slovenských autonomistů a separatistů vyvracen. Dějiny nestojí, s tím se nutno smířit. Dějiny však se nesmí falšovat. (V. Bušek)

Slovenski jezuiti v kanadskom Galte vydali niekoľko nových kníh. Pod názvom "Odkaz" vyšla zbierka básní štyroch autorov žijúcich vo Spojených Štátoch: Rudolfa Dilonga, Jana Okál'a, Karola Strmeňa a Milkuľáša Šprinca. Do knižky zaradili reprodukcie ilustrácií popredných slovenských umelcov: Renku, Fuľlu, Razovského, Galandu, Sokola, Hložníka, Kostku, Záborského, Gudernu a iných. Knižka je venovaná šesťdesiatke v exile žijúceho výtvarníka dr. Jozefa Cincika. Cena \$3.00. Druhá publikácia nakladateľstva slovenských jezuitov v Galte je preklad filozoficko-teologických úvah katolíckeho teológa Karola Rahnera. Slovenský preklad pod názvom "Slova do ticha" pripravil jezuita Felix Lítva. Tretia publikácia je "Matka", zbierka sonetov rôznych autorov venovaná päťdesiatke biskupa Pavla Hnilicu, žijúceho v Ríme. Má 30 strán a je tiež ilustrovaná reprodukciami diel slovenských výtvarných umelcov. Posledná v tejto sérii je slovenský preklad apoštolského listu papeža Pavla Šiestého, vydaný z príležitosti osemdesiatého výročia sociálnej encykliky Rerum novarum.

Prvým držiteľom nově zřízené stolicie "Stanfield Professor of International Peace" na Harvardově universitě byl jmenován Karel W. Deutsch. Rodem z Prahy, Dr. Deutsch je místopředsedou International Political Science Ass'n. a býv. předsedou American Political Science Ass'n.

Druhý svazek sborníku Společnosti pro dějiny československých židů (se sídlem v New Yorku), "The Jews of Czechoslovakia", vyjde v nejbližších týdnech. Tento svazek, o 800 stranách, obsahuje 24 esejí rozdělených do 6ti kapitol. První je věnována památce historika Oskara Rabinowicze, který přispěl jedním ze článků prvního sborníku a byl jedním ze zakladatelů této společnosti. Druhá část jedná o židov-

ských politických organizacích v předválečném Československu, třetí o účasti židů na veřejném životě, v ložích, studentských a sportovních organizacích, čtvrtá o náboženských organizacích, výchově a sociální péči. Pátá část je věnována účasti židů na čsl. umění, od židovského divadla po architekturu synagog, zatím co poslední část tohoto svazku jedná o posledním údobí před katastrofou během nacistické okupace. Chystaný třetí sborník bude pak věnován válečné perzekuci a době po druhé světové válce. Cena druhého sborníku \$9.00; pro členy SVU, kteří objednájí sborník prostřednictvím kanceláře SVU \$7.20.

Č. S. A.

(ČESKOSLOVENSKÉ SPOLKY
V AMERICĚ)

*slavící letošního roku 117 let své
činnosti jako nejstarší bratrská a
sesterská podpůrná jednota v
U.S.A., nabízí vám jedno z nej-
lepších a nejspolehlivějších ži-
votních pojištění pro jednotlivce
i celé rodiny.*

*Rovněž poskytujeme pojištění
nemocenské a nemocniční.*

Č. S. A.

2138 South 61st Court, Cicero,
Illinois 60650

Telefony 652-6360 242-2224
Area Code 312